

faciatur, Americam repetit, suæ que Ecclesiæ regendæ seditur, nullumque non movet rudentem, ut ipsam ad antiquorum Patrum normam exactissimè moderetur. Horis canonicis in choro Cathedralis Ecclesiæ persolvendis adest ita assidue, ut qui nihil præterea curare videatur, cum tamen procurandis innumeris rebus totus incumbat. Singulis dominicis diebus populo catechismum tradit, solennioribus autem festis, & quadragesimæ jejuniis tempore concionatur: pœnitentiæ aliæ que Ecclesiæ Sacramenta & sanis & lue etiam correptis ministrat. Tempa egressus ædificare quatuor, mirum quantum & laboraverit & expenderit in tantâ proventuum inopiâ, qui vix pro alenda familia sufficerent, Deo ipsi opes pro his ministrante, quæ gloriæ suæ, & publico profutura erant commodo, nempe Ecclesiâ eique juncto Valerudinario S. Joannis de Deo; Cœnobio Parentis sui S. Francisci, quod in Opido Theusigalpa corruerat, atque ejus Templo; item quod pro augenda adversus Beatissimam Deiparentem religione, sub titulo Charitatis à se excitato, multa argentea suppellectile dives fecit; atque etiam Collegio Seminario, juxta sacrosancti Tridentini Concilij sanctionem pro instituenda juventute à se itidem erecto, & cum Sacello sacrisque parentis ornato, tum etiam Magistris instructo, qui & virtu-

tem & litteras Discipulis traderent.

277 Nec propterea minus adornandi sollicitus Cathedralem suam, egregijs ex argento donarijs pro Dei cultu augendo insignivit eam, multisque constructis operibus locupletavit. Quod verò nil antiquius haberet, quam idoneos docendis populis ministros excolere, Clericos juvenes aliosque efformandos litteris sic suscepit, ut quotidie in Palatium convenientes, aut Grammaticam doceret, aut in Philosophicis erudiret, aut Moralis Theologiæ fundamentis doctrinisque imbueret, è quibus multos deinceps Præceptores Diœcesis egregio fructu sibi gratulata est, Collegiumque nactus. Familiars sic instituit, ut religiosi illos tyronibus quam simillimos diceret, quibus cum quotidie meditationibus sacris vacabat dimidiâ, priusquam ad aras faceret, hora; alterâque Mysterijs peractis, dimidiâ; nocturno autem tempore unâ omnes virginum dicebat Pfalterium. Commune & ipsi triclinium & cœteris, pia semper conditum lectione, cui opportunas subungebat animadversiones. Erga Deiparentem amore fervens, oviumque demandatarum sibi salutem procurans, has in illam devotas ut redderet, publicas instituit pro canendo Rosario supplicationes, quibus & ipse intererat, exemplo præcurus in his quæ docebat. Longè tamen operosius agebat

visitationi deditus Provinciæ, quam, nulli parcens labori, lustravit, Paganos attingens confertiminos, donis geniti pergratis ipsam allecans ad sacra nostra moribusque humanissimis. Singulis in id locorum diebus conciones ad populum habebat morales, excipiendis venientium ad se sacris confessionibus aderat in Parochia, languentibusque animabus dexterrimè medebatur.

278 Publica ut averteret offencicula, nullum non movebat lapidem, paternis hortationibus, cum negligere ad fontibus, reprehensiones addens, & severe in illos animadvertens. Pauperibus subveniebat, invisebat ægros, miseros solabatur, nullisque auxilio decrat, quod impendere cunctis solenne habebat, seu in Urbe & sede sua quiscere videretur, sive Provinciâ undique circumiret. Atque istis deditum luctuosissima suis, sibi verò felicissima mors invenit, quam ominari licet ex transactâ religiosissimè vitâ, die 6. Januarij 1742. Parentatum ei fuit non modò in Ecclesia sua, & in Provinciâ de Xalisco à Sodalibus Franciscanis, quorum nomine & voto floridissima juxta & funebri habita declamatio, typis est edita; sed etiam Goatemala in Collegio Societatis JESU, Magistris ex ipso sapientissimis & latina & hispana oratione res ejus gestas graviter profrequentibus, ejusdemque nepote D. Francisco Lopez Portillo, Gua-

temalenfis Urbis Senatore perpetuo, pompam solennissimam accurante, quæ unâ cum dictis orationibus prodijt Mexici, typis Viduæ Josephi Bernardi de Hogal 1743. E multis porro, numeris omnibus absolutis clogijs, quicis ornatus parvit tumulus, placet transcribere pulchrum, quod subjungimus

EPITAPHIUM:

*Quos clausit moriturus ARGUS,
aperi, Viator, oculos.*

Una centum nocte occupante:

*Mille uno quoque specula clarens
admirationi.*

*Tanto funeri præfice adstant VIR-
TUTES.*

*Omnes regnarunt in vivo, omnes la-
mentatur in morituro.*

*Prima hac lege lachrymas indicit
JUSTITIA,*

ut in justis solvendis

*Injustus nullus sit mœstitia, aut luctus
excessus.*

*Privatus sæpe cum vitio, bonus Prin-
ceps cum virtute lugeat.*

*Medium in lachrymis exulans à PRU-
DENTIA,*

*Cum si alia Virtutes Principem,
lugeat ipsa perdidisse Magistrum.*

*Pastoris exitum sine steru stupor præ-
fert, minime Fortitudo:
quò sapius hac steterat, in tumulo
plorat cadentem.*

Et nisi ab illo armata,

*Vires vel ipsi Viriui pra dolore de-
ficerent.*

*Temperantia, qua in alijs Virius,
ita in Pastore natura visa est,*

ut de cardine exiliens tumulo conse-
pulta videatur.

Exanimis Argus cunctorum fletu dig-
nus cum sit,

ne Temperantia quidem temperare
valeat à lachrymis.

Nec ideo in vitium virtutem dege-
nerare existimes:

Temperantia enim est
pro tanto amisso Principe vel ipsius
fletus intemperantia.

A Pietate amborum ne dubita,
qui in tanta casuum redundantia
non alios quam pietatis hostes sibi
legerit impugnandos.

Deo devinctissimus Princeps,
ita illi omnes suos agglutinavit af-
fectus,

ut nullus nisi in Deum.

Illatis læsus injurijs eum ubique
reverentius præsentem,

quotidie ad Aras immolabat Sacerdos.

È Seraphico Ordine Comajagua evo-
catus ad insulas,
nescias an Monachi partes accuratius
expleverit,

an Episcopi.

Æque namque Monachos inter ac
Episcopos docuit,

omnia virtutem agere, omnia posse
etiam tolerare.

Usque ad naturæ negligentiam
propria obliis fortuna, memor virtu-
rum

Divinitati propiores sic dilexit,
ut eas non tam induisse, quam in bas
abiisse totus sit visus.

Unde meritis plenus celesti Regno
jam maturus,

duos supra sexaginta annos agens,
Ecclesiasticis Sacramentis munitus,

ac larvis infernalibus factus terribilis,
Æternæ victurus

ingentem Virtutum exercitum
secum duxit in Canotaphium.

Illius, scilicet, ac Rmūs. D. M. D.

Fr. Antonius de Guadalupe Lopez
Porillo, Regalis et Antiquioris D.

Ildelfonsi Imperialis Mexici Urbis
Societatis Jesu Collegij olim Alum-
nus: fubilatus Lector, Custos, Pro-Mi-
nister D. Jacobi de Xalisco Guada-

laxarensis Provincia Patens: Ad Ge-
nerale Capitulum, quod Romæ coram
Sanctissimo P. N. Innocentio XIII.

Universa Seraphica Familia congrega-
vit, Vocalis: In eodem Orbis Cap-
pire à Secretis Curia, deinde India-

rum in Hispania, et totius Ordinis:
Cunctarum Provinciarum Pater, Reg-
is à Consilijs, Sacri Pontificij So-
lij Princeps, Domini Nostri Papæ à

SS. P. N. Benedicto XIII. Do-
mesticus Prælatus: Comajaguensis Ar-
tistes, Fidei, Spei et Charitatis suæ
æternam mercedem hoc sub lapide
præstatur.

Scripsit, quod sciamus, quam

P. Nicolaus Prieto Societatis JE-
SU in Oratione funebri à se ha-
bita & edita, typis excussam fuisse
testatur

Epistolam ad Sanctissimum, cu-
jus hætenus copia nobis non fuit.

Constitutiones pro regimine Semi-
narij Collegij Comajaguensis,

Quarum meminit R. admo-
dum P. Fr. Franciscus de Tor-
res, Seraphicæ alumnus Familia,
in Concione funebri à se habita
pro exequijs Nostro ductis à So-
dalibus Guadalaxarensibus: qua
Ora-

Oratio unà cum mox citata P.
Nicolai Prieto, & latina à P. Joane
Garcia de Alva elucubrata, res
ab Illmo, gestas nobis suppedita-
vit. Scripsit præterea

Philosophiæ Cursum ad Subtilis-
sima mentem Scoti elaboratum.

Tractatus itidem Theologicos va-
rios, Mss à Discipulis suis & So-
ciji habitos in scrinijs.

Conciones similiter Mss.

† 279 P. ANTONIUS GUA-
XARDO, Natione Mexicanus, in
Oppido Diocesis Guadalaxaren-
sis vulgo Saltillo apud Novam
Galleciam natus, Societatis Jesu
Instituta professus, in ejusdem
Collegio Urbis S. Ludovici Poto-
sini denatus, alios inter à se cla-
boratos Codices ibi relictos Mss,
condidit idioma hispano

Tractatum de Mirabilibus Chri-
sti Domini è Cruce pendenti Imagi-
nis apud Zacatecanos eximia habita-
re religione, ut Author nobis est
D. Josephus de Ribera Comes
S. Jacobi de la Laguna in Des-
criptione Urbis Zacatecana à se
edita Mexici, typis Josephi Ber-
nardi de Hogal 1732. in quar-
to, Nostri memoriam faciens pag.
80.

† 280 P. ANTONIUS GUILLEN
DE CASTRO, Natione Mexica-
nus, in celebri Zacatecanorum Ci-
vitate ortus, Mexici floruit Præ-
byter Congregationis Oratorij,
vir multis commendandus nomi-
nibus, Latinitate instructus in Pa-
tria, pro addiscenda Philosophia
solum mutavit, quam hausit à

P. Alphonso de Arrivillaga So-
cietatis JESU, cam proficente in
Maximo Collegio Mexico, cui
charus admodum fuit ob insignes
in illa progressus virtutum exer-
citationibus associatos. Theolo-
giæ operam navavit in Univer-
sitate, Præceptoribus, alios inter
utique claros, D. Joanne de la
Peña Burron, Primario, & D.
Joanne de Narvaes, Sacrorum Bi-
bliorum Interprete, in quorum
studio non minus quam in Schola-
sticæ Theosophiæ apicibus abundè
profecit, adeo ut destinatus fuerit
pro defendendis Scripturatijs the-
sibus in maxima Academica Au-
la, pro quibus parandis multum
operæ posuit, quam & oleum,
ut dicitur, non amisit, & si ad-
versis præpedito casibus qui fu-
turus erat Præses Narvaes, fru-
strata res fuerit. Insignitus gra-
du Baccalaureatus, Doctoris etiam
insulas accepisset, ni è vivis erep-
tus is fuisset qui æs suppedita-
turus erat, quo ille abundaverat
nunquam.

† 281 Sacerdos factus, virtu-
tibus excolendis unà cum libris
deditus, Concionatorque, invi-
tus licet, factus, Oratoriæ ex-
colende perditus pernoxque incu-
buit, dies noctesque traducens
uti ad praxim Artem revocaret,
quam sibi exprimentam propo-
suit editam ab insigni Peruviano
Fr. Martino de Velasco, Seraphi-
ci Ordinis, & majorem partem
ad regulas conformatam, quas in-
geniorum vertex S. Augustinus
præ-

præfixit. Hercle, rem è sententia & voto ei successisse scripta indicant plurima, quæ ad normam istam delineata reliquit, subindeque pulcherrima se legentibus offerunt. Multo cum Sapientum plausu è sacro suggestu dicens exceptus, à P. Doctore Joanne de la Pedroza, qui id temporis Congregationi S. Philippi Neri, præerat expetitus rogatusque ut se illi Instituto conjungeret, non quidem statim acquievit, sed opportuno dein tempore, quo illi sufficiens erat in tradendâ è superiori loco sacra doctrina: nam Venerabili viro Pedroza ad cœlestia translato, quam multis retrò annis provinciam obierat concionandi singulis Dominicis diebus, in se suscepit, totoque decennio lustravit, egregijs sermonibus habitis pro Christianarum rerum elucidatione; siquidem & Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam, & Symbolum Apostolorum ita explanavit, ut plurima posuerit ob aures, quæ oculis lectorum fummatim infra à nobis innuenda sunt scripta ejus enarraturis. Sanè, quòd ut edita, similiter inedita cuncta, quæ multoties evolvimus, tanta scateant eruditione, atque consistant egregiâ, ingenium hominis magnum quidem, & studium non minus ostendunt.

282 Quidquid supererat temporis ab audiendis confessionibus & alijs PP. Oratorij exercitijs

lectioni dabat & scriptioni. Et quòd ad sacras attinet Litteras, quamvis multos occasione data Patres consuleret & Interpretes, unum sibi Magistrum quotidianò studio præfixerat P. Cornelium Cornelij à Lapide, Societatis Jesu clarissimum fidus, cujus multa mole volumina omnia semel iterumque à capite ad calcem perlegit, evolvevatque quam sæpissime, adeo ut Indicem ferme ageret animatam pro tantis tamq̃ diversis & distitis rebus invenendis, quantæ in omnigenâ referis eruditione voluminibus continentur. Gravioribus istis studijs marutino tempore collocato, vespertinum haud ita difficilibus constituerat, quod subinde Historiæ dabat cum Ecclesiasticæ; tum etiam Prophana, quam indictis sub noctem colloquijs cum Sodalibus aliquibus communicabat, propterea eruditissimus ea etiam in parte. Quòd autem Theologiam spectat reliquam, fuit nulla in qua non multum floruerit, ejus ut scripta indicant, passim dogmata moresque & spiritum concernentia, atque scholæ controversias, ubi oportet, indigentia, in quibus tamen adeo erat vel in ultima promptus ætate, ac si quotidie ageret palæstritam, cujus experimentum fecimus in Academia apud Congregationis aedes vigente, cum indictis gravioribus solito & solennioribus dissertationibus, invitatus ad dicendum & ipse, præse

& subtiliter ratiocinabatur apicibus, quos Logici præscribunt, observatis atque minutis pro stillogiis, queis arietibus conclusiones quætiebat, gravi quidem & negotium facessente momento.

283 Porro stylum, pro concionibus familiaribus etiam, abjectum adhibere in usus haud poterat, qui cothurnis assuetus pedes ire ferebat ægrè, ut tamen arte eminebat atque prudentiâ, sublimi utens pro argumentorum majestate, medium infimumque suis apte collocabat in locis, nunquam passus circa Rethorum normam eloqui, qua de causa, & si frequentissime dixerit è suggestu, numquam non paravit scripto dicenda, nisi cum impedito Sodali qui per novem continuos dies in honorem Servatoris nostri erat concionaturus, in ejusdem locum suffectus pridie fuit, nec licuit in augustijs tantis scribere; cætera bido conscribebat, quem Dominica die habiturus erat sermonem, succurrente promptè memoriâ suggerenteque eruditionem, quam sibi in penu ditissima reposuerat. Tot litteris politissimis pretiosiores longè virtutes adunxit, quas à juventute cultas, multo magis Sacerdotio insignis & Oratorij instituta scctarus excoluit. Hæc ut inducerentur in mores pro ut in Vallicellana PP. Congregatione à S. Parente Philippo fuerant inducta, egregiè juvit clarissimum virum P. Petrum de Arellano &

Sossa, quò Mexicanam regente ab Innocentio XII Pontifice Maximo ad instar Vallicellana fuit constituta. Quotidie ad aras faciebat devotè quidem, at non prolixè; orationi alijsque nocturnis pijs exercitationibus aderat; confessiones excipiebat, concionabatur, cæterasque quas Regulæ præscribunt functiones agebat, Dei in omnibus gloriam animarumque salutem procurans. Hinc eximio in illis ad pietatem formandis zelo emicabat, e ductis à peccatorum vinculis instructisque in Fidei mysterijs, quæ satis explicatè & doctè trahebat. Consulebatur à multis de conscientia negotijs, quibus, qua erat & doctrinâ imbutus & ornatus prudentiâ, examinaque præditus comitate satisfaciebat. Assiduus in laboribus, semel per dies aliquot in anno inducias capturus & quietem in Sanctuarium Guadalupanæ Deigenitricis imagine celeberrimum Mexico proximum secedebat, suas in colendâ Dei Marre delicias reponens, Clericis interea Oppidi familiaris, & utilis in solvendis sibi pro enodatione propositis dubijs. Honestos semper præ se tulit mores, quotidianâ consuetudine nulli gravis, dilectus, ut dicebatur, Deo & hominibus. Paupertatem adamavit, exiguis, que sibi obtigerant, contentus reddictibus, veste cæterisque religiosum decentibus virum. Humilitati verò tam fuit addictus, ut quamvis alia Congregationis munera

obierit, Præpositus ejusdem electus, id honoris illico recusaverit, nec ullis precibus ut acquiesceret suffragantibus, adduci poterit. Tandem febrî correptum, quæ multoties ipsum in vitæ discrimen deduxerat, mortalem cum æterna luce piè credimus commutasse, Sacramentis munitum, die Sanctis omnibus devotâ anno 1716 ætatis suæ 54 ab adita Congregatione 16 mœrentibus in primis Sodalibus, à quibus acta demore parentatione, subter aram maximam collocatus fuit.

Scripta quamvis sua prælo subdlexerit, Amico ejus & Congregationis amantissimo, viro nobili juxta ac diviti D. Joanne Baptista de Arozqueta, sumptus offerente pro editione eorum, quæ in Catechismi illustrationem tradiderat, posthuma excudi ceperunt quo tempore benefactor ille ad plures abierat, duobusque tomis evulgatis operâ Sodalitatis Doctrinæ Christianæ in Ecclesia Oratorij jam pridem stantis, Præfecturam ejus agente P. Josepho Hurtado de Mendoza, Congregationis quondam Præposito, viroque pijsimo; ære deficiente reliqui in Schedis mansere. Porro universum Opus Catechisticum in tomos 8. partitum est, quorum indicem exhibebimus incipientes ad editis hispano sermone & hocce titulo.

Excitator Catechisticus, dogmatica moralisque Christiana Doctrina expositio. Tomus primus Conciones am-

plexus Orationem Dominicam, Salutationem Angelicam, & tres priores Symboli Apostolorum Articulos explanantes. Mexici, typis D. Mariae de Ribera 1734. in quarto.

Tomus secundus continet primam partem Concionum pro aperiendo articulo quarto Symboli Apostolici & Passionis Domini ab oratione Servatoris in Horto ad Calvaria radices usque. Mexici, ex eadem Officina 1736. in quarto.

Extant etiam impressæ Conciones novem paginis 144. quæ priores sunt tomi 4. quarum exemplaria sunt aliqua, admodum tamen pauca, quoniam cum progredi ulterius non valuerit editio æris defectu, fragmentum illud libri publicare minimè visum fuit ijs qui illum ceteros que Authoris curabant, & qui existimantes operâ pretium fore in festinatione, quartum aggressi sunt tomum in alterâ Officinâ alteris typis cudere, ut simul cum tertio prodiret, his ipsis edendo litteris quibus cudebatur secundus, qui ut abfolveretur in proximo erat. Extant tom. 46. Coll. noltræ.

Tomus tertius exhibet secundam partem Concionum pro eodem articulo quarto explanando, & Passione Domini ab Ascensu in Calvaria montem usque ad Sepulchrum Domini, ponderatis unâ Purissimæ Virginis & Matris doloribus, quos passa est juxta Crucem Filij, ejusdem finis prosequuta, ipsoque orbata. in quarto.

Tomus quartus amplectitur pro

exponendo articulo quinto Conciones, in quibus quatuor subterranei recessus, seu Inferna loca luce donantur, & laius Purgatorium expiandis animabus cæterâ justis destinatum ostenditur, ac demum redivivus Christus Dominus saluatur. in quarto.

Tomus quintus explicandis sexto & septimo articulis parat Conciones, in quibus Ascensio Domini, ejusdem in Cælo thronus, novissimus in terras pro Universali Judicio adventus, Anti-Christi tempora, Mundi que consummatio explicantur. in quarto.

Tomus sextus ut octavum articulum Fidei expendat, totus in tertia Augustissima Triados Persona insumitur: Spiritus sancti Donis explicatis & Fructibus, & quæ contra ipsius peccata nominantur ob oculis posita. in quarto.

Tomus septimus idemque pars prima declarationis articuli noni, Sanctam Ecclesiam, ejusdem signa mysteriaque plurima bono in lumine collocat, & deinceps Sacerrimum Missæ Sacrificium minutatim aperire incipit. in quarto.

Tomus octavus isque Pars secunda explicationis ejusdem articuli noni, quæ reliqua sunt sacrosanctæ Missæ arcana ad finem usque referat. Tum Sanctorum Communionem expendit, ac demum qui supersunt Symboli Apostolorum articulos expensos lectoribus offert. in quarto.

In singulis porro concionibus Christiana ita dogmata explicat, ut ex ipsis argumentum ad instituendos mores deducatur, quod eloquenter juxta & doctè profes-

quitur Rhetorum ornamentis & flosculis amœnissimis, Ecclesiasticum Oratorem decentibus, in primisque Scripturarum testimonij & Sacrorum Interpretum sensibus, sic ex arte dispositis, ut delectet suavissimè, in simulque potentissimè moveat ad virtutes lectandum, fugiendumque vitia Prædictis annectendi sunt tomi sequentes.

Sermones panegyrici de Mysterijs Christi Domini, de Beatissimâ Virgine Deiparente, & de Sanctis. Tom. duo in quarto.

Conciones multiplicis argumenti ad efformandos mores. in quarto.

Exhortationes ad Sodalitatem domesticam in Congregatione, ut dicunt, culparum sub uno omnes themate à Rationali præsci Sacerdotis Aaron deprompto. in octavo.

Codices istos Mss omnes multoties evolvimus, Authoris eruditionem & eloquentiam semper mirantes, sineque fastidio, imò cum voluptate aliquas tertium etiam legentes conciones. Habentur in Tabulario Congregationis Oratorij Mexicanensis. Authoris vitam erudito delineatam calamo invenies apud Monumenta historica dictæ Congregationis, à P. Juliano Gutierrez Davila elucubrata parte 3. lib. 4. à capite 4. ad nonum, à pagina 209. ad 225. Ejus quoque, nec sine debito elogio, meminit in Descriptione Urbis Zacatecane p. 61 eruditus Comes S. Jacobi de la Laguna D. Joseph de Ribera Bernatdez,

dez, qui tamen sex tomos operis Carechistici enumerat, ductus notitiâ, quam eo tempore accepit, quo nondum recognita fuerant omnes schedæ, quibus dein scrutatis, omnes quas enumeravimus, inventæ sunt, plures autem distractæ, vivente mortuoque Authore, desiderantur.

† 284 F. ANTONIUS DE HARI-
ZON, Natione Hispanus, Patria nobis ambigua, Mexicanus Domicilio, quod in Provinciam S. Evangelij Ordinis Seraphici sese dedit, in qua, post emensos Lectoris Philosphiæ & Theologiæ curriculos, Emeritus audiit, & Guardianus ut dicunt, datus multis Cœnobijs, Provincialis electus, suoque muneri incumbens obiit, reliquitque patriæ scriptas idiomate conciones.

De Verbi Divini Incarnatione & conversione Mariæ Magdalene. Mexici, typis Michaelis de Ribera 1706. in quarto.

De Sancto Parente Dominico Ordinis Prædicatorum Institutore. Mexici, ex Officina Viduæ Michaelis de Ribera 1712. in quarto. Extat, tom. 100. Collect. nostræ Mss quæ non ambigimus plura fore, latent nos, quibus enarrandis admoveremus calamum libentissimè.

† 285 D. ANTONIUS DE HEREDIA, Natione Mexicanus, Patria Angelopolitanus, Professione Medicus, eruditione multâ conspicuus & variâ, in Poetica præsertim effloruit, pluraque com-

posuit, è quibus publicam aspexere lucem,

Triumphalis machina Angelopoli erecta pro excipiendo Nova Hispaniæ Pro-Rege D. D. Ferdinando de Lencaster Noroña & Silva, Comite de Linares, seu Pax armata Aristei Pastoris prudentiâ.

Enarratio velitationum, quas Angelopoli milites in plausum recens nati Ludovici Hispaniarum Principis instituerunt.

Edita isthæc opuscula docet D. Didacus Bermudez de Castro in Scriptoribus Angelopolitanis, quæ Mexici hæctenus latent nos, Alia insuper multa Mss esse idem testatur, quæ vidisse nobis in comperto est.

† 286 FR. ANTONIUS A S. HIERONYMO, Natione Hispanus, apud Almansam novæ Castellæ Villam exortus, austerioris S. Francisci Observantiæ Provinciæ S. Didaci Mexicanae alumnus & Definitor, Lectoris functus munere Philosphiæ, & per annos aliquot etiam Theologiæ, artis suæ 39. Primarium agens Antecessorem in vivis esse desijt, reliquitque apud Discipulos Mss

Cursum Philosophicum,

Et

Tractationes Theologicas.

Ejus meminit F. Balthasar de Medina in Chronic. memoratæ Provinciæ nudipedum S. Didaci fol. 166. n. 216.

† 287 M. F. ANTONIUS DE HINOJOSA, Natione Mexicanus, seu, ut legitur in Scriptoribus Ord. Præd.

Præd. tom. 2. ad annum 1627 pag. 446. origine Hispanus, perinde enim est, ut monuimus tuo loco, quoniam natos in Americâ nostrâ omnes, de quibus sermo nobis in hac Bibliotheca est, subindeque Mexicanos natione, ab Hispanis genitos parentibus compertum legentibus volumus, nisi quando conceptis verbis scripserimus, Natione Mexicanus Indis ortus parentibus, aut ex alterâ genitores natione apertissimè dixerimus: cæteri enim verò suam ab Hispanâ gente & familiâ originem ducunt, tamque Hispani sunt quam qui Mantuæ Carpentanorum nati. Noster in Americâ nostrâ genitus, & forsitan Mexici, quod nobis ambiguum, Provincian Sanjacobæam Ord. Præd. Mexicæam petiit, emissisque votis adeptus, multis in ea litteris & dotibus floruit, Theologiæ Cathedras moderatus Magisterij laurea conspicuus evasit, & à supremo Si Inquisitionis Consilio Hispaniarum inter Consultores dato titulo est habitus. In Universitate etiam Mexicanensi Doctores inter Theologos recensitus, alijsque muneribus cumulatus fuit. Edidit hispano sermone amœnissimû opus, quod jure dixeris Viridarium, in quo præter ab ipso Authore pulcherrimè lucubrata, invenies etiam variorum florentissima poemata; acumen, eruditionem & artem, latinâ hispanâque linguâ, redolentia undique & spi-

rantiâ. Titulum Libro dedit: *Vita & miracula gloriosi S. Hyacinti Confessoris, ex Ordine Prædicatorum; Eiusdem Bulla Canonizationis, atque eorum que in ejus plausum festivè Mexici gesta sunt enarratio.* Mexici, è domo Petri Balli 1597. in quarto.

Idiomate latino conscripsit & publicavit

Directorium decissionum Regularium circa ambiguitates Constitutionum, Consuetudinum, Actorum generalium, & Sanctionum Apostolicarum, concernentium Sacrum Ordinem Prædicatorum. Mattici, ex Officina Joannis Gonzalez 1627. in 4. pp. 790.

Subdunt Critici Scriptorum ejusdem Ordinis Annalista: *Opus minus accuratum, ut patet Tit. Conversus, ubi dicit conversos habere vocem in contractibus capituli. & sub inde fingens Conventum ex solis conversis professis constantem, jus eis tribuit sibi Prælatorum eligendi, nisi obstat consuetudo: quod non solum præxi Ordinis, sed & constitutionibus adversatur è directo.* Hæc illi. Nôs verò, qui Historiam Scriptorum teximus, non Crisim instituitur rerû quas ipsi Scriptores tradiderint, id unum in præsentia monemus, quod si minus accuratum dicendum est opus propterea quod sententiam Author tibi visam probabilem, aut fortè probabiliorem docuerit, quæ falsa judicetur ab alijs; Opera enim verò etiam accuratissima minus accurata audient, in quibus nonnumquam pro ingeniorum diversitate faci-

le invenire est quæ istis subja-
ceant.

In Nuncupatoria ejusdem *Directorij* Author testatur habere à se compositos

Sermōnis tomos duos.

Polliceturque *Clypeum Thomistarum ex questionibus Metaphysicis & Theologicis adfabre compactum.*

An autem in lucem prodierint libri isti nescimus. Authoris meminit Fernandez in *Historia Rosarij* pp. 11. & 22.

288 F. ANTONIUS HYACINTUS SUASO, Natione incerta nobis, Prædicatorum Ordinis in Provincia S. Jacobi alumnus, ab ipsa Definitor Procuratorque Generalis in Europam destinatus, apud Apostolicum Hispaniarum Nuntium Examinatoris & Theologi honores promeruit, atque in Archiepiscopatu Galliciano Synodalem egit. Typis tradidit Hispanâ linguâ

Speculum amoris divini in vita V. M. Sororis Mariae Villani, Sacri Prædicatorum Ordinis institutum nuncupatis votis professæ. Matrivi, ex Typographia Joannis Garcia Infanzon 1692. in quarto. Extat ad S. Philippi Nerij Mex.

In præmio *Historiæ* hujus Author ipse testatur aliam itidem se conscripsisse de S. Catharina Senensi, polliceturque tertiam de Proto-Parente suo S. Dominico.

289 FR. ANTONIUS A JESU MARIA, Natione Hispanus, ortus Matrivi, Institutum *Excal-*

ceatorum Carmelitarum Ordinis in Provincia Mexicana professus fuit. Ejus & ingenium & doctrina præsertim enituit in detegendis Michaelis de Molinos erroribus, quos statim sagacissime agnovit, imò proscriptorum postea operum virus primum è Theologis detexisse Author est (& penes ipsum fides) in Bibliothecâ ejusdem Ordinis P. F. Martialis à S. Joanne Baptista pag. 38. num. 48. quamquam alij palmam retulerint pestem illam editis scriptis exagitantibus, quam fusso in Mss sermone multis ipse & gravibus momentis insinulat. Scripsit itaque

Contra Quietistarum errores.

Præterea, in *Boetium* Libros duos, apud citatum P. Martialem, Mss.

Typis verò commisit

Vitam Eminentissimi Balthasaris Moscoso & Sandoval. Matrivi 1680 in folio.

Transtulit ex Anglica in Hispanam Linguam volumen

De insectationibus quas in Anglia Catholici sunt passi: ut in eadem legimus Bibliothecâ.

Meminit Authoris Scriptor *Historiæ generalis Carmelitarum Reformationis* t. 6. lib. 26. cap.

29.

290 P. ANTONIUS IGNATIUS MAYORGA, Natione Mexicanus, & ut credimus, Mexici ortus, Societatis JESU alumnus, quatuor professione votorum insignis, dum Sodalitium ab Assumptâ

Dei-

Deiparâ nominatum regeret in Collegio Urbis S. Ludovici Potofni, à se habitam in publicum dedit vernaculo idiomate

Concionem funebrem pijs manibus D. Mariae Victoriae de Uresti & Bustamante. Mexici, apud Hæredes Michaelis de Ribera 1728. in quarto.

Non ambigimus multas scripsisse doctasque Orationes hispanas, latinasque Prolusiones, & Poetica opuscula, quæ distinctius recensere ulteriori destituti notitiâ prohibemur.

291 D. ANTONIUS JOACHIMUS DE RIBADENEIRA ET BARRIENTOS, Natione Mexicanus, Angelopoli natus è gente multis stemmatibus clarâ, Latinitate imbutus & Philosophiâ ad S. Ildefonsi Jesuitarum patria Gymnasia, Academicis se Mexicis adjunxit lauream accepturus, natusque strenuam utrique operam Juri, cujus item insignis gradibus à Regio Togatorum Senatu pro tuendis in foro causis institutus Patronus fuit, & à Fidei Quæstoribus destinatus Orator qui auxilio esset carceri mancipatis. Majoris Veteris & Insignis D. Mariæ & Omnium Sanctorum adscriptus Collegio, vultu etiam non minus studiis quam legalibus culturam animi, nec absque multâ fruge, procuravit ac tenuit. In Hispaniam se contulit, eorumque propè virum sanguine & doctrinâ conspicuum, cæterisque pro judicandi munere

partibus clarum, Rex Catholicus pro Auditorio Guadalaxarenti in Novæ Galliciæ Regno Judicem destinavit, intereaque loci ipsi copiam fecit typis committendi, quod scripserat hispanis opportunè numeris Opus, admodum eruditum, cui nomen dedit

Relaxatio animi, seu delicia, hispanicè *El Passatiempo, ad usum Excmi. D. D. Emmanuelis Bernardini de Carbajal & Lancaster, Ducis de Abrantes & Linares, &c.* Poema didacticum Endecasyllabum tribus divisum voluminibus *XIV* canticis totidem Epochas comprehendentibus insigniores, cum sacros eventus, tum etiam prophanos à Mundi conditione ad usque pacis tempora generalis institutæ Catholico Rege nostro Ferdinando VI in Hispaniâ Regnante: Cum varijs pro rerum luce & intellectu animadversionibus. Mantuæ Carpentanorum, apud Antonium Marin 1752. in quarto.

Quanti Opus hoc ab eruditissimis Hispanis sit habitum, Censuræ ipsi præfixæ docent, libetque paucis indicare judicium, quod Supremi commissione Indiarum Consilij exposuit vir clarissimus & cum Jurisprudentiæ laude conspicuus, tumetiam omnigenâ insignis eruditione D. D. Antonius Joseph Alvarez de Abreu, Marchio à Regalia, ejusdem Consilij fulgentissimum lumen, ut legitur in Facultate pro editione concessâ ab eodem amplissimo Conventu, extatque Operis tom. 1. Scilicet fateretur doctissimus vir

Nostri in rebus Historicis Sacris & Prophanis, Chronologicis, Politicis, Civilibus, Moralibus, Juridicis, Canonicis, Religiosis, & Publicis egregiam accuratamque eruditionem, opportunè & prudenter in univèrso Opere extantem, quæ *infinite* cõmendat ipsum, & cui in labenti seculo hæcenus non viderit simile.

Opera alia à Nostro elucubrarî, mox laudatus Marchio in eadem Censurâ se accepisse testatur, quæ pariter utilia ac præcedens sibi meritò pollicetur, optamusque ut in nostras quantocypus paginas deducantur, Authore proprijs laribus restituto, quem nuper Rex noster in Mexicanense Auditorium transferri voluit Criminales Quæsitorem, honorificentissimo commendatum Decreto, nec tantùm à litteris & dotibus alijs laudatum, sed verò etiam Regio ære instructum. Faxit D. O. M. ut ampliores tanto viro gratulemur honores.

292 D. ANTONIUS JOSEPH MARIA GUERRERO, Natione Mexicanus & Patria, anno 1689. è nobili exortus familia est, quæ alia inter gentis stemmata gloriæ ducit eximia, Eximium doctorem Franciscum Suarez ex ea genus traxisse. Humanioribus litteris operam dedit & Philosophiæ in Collegio Maximo Societatis JESU Mexico: statimque Ludum litterarium aperuit, cui totos annos 47. diu noctuque institit multa pluribus discipulis tradens, quo-

rum alijs prima litterarum rudimenta & Aritheticæ initia dedit, alios Grammaticam totam & Rhetoricam docuit, Philosophicis alios instituit atque Moralibus, plures Diatono aptavit, Rubricas pro divinis Officijs ritè celebrandis expendit, Artemque concionandi. Nil verò antiquius habuit quam ut in omnes instillaret pietatem, & Beatissimam Deiparentem ejusdem Psalterio quotidie recitato unâ cum omnibus illis percoleret. In his ætate ductâ, Discipulos plurimos numerat Sacerdotio initiatos, eum in Clero, tum etiam in Ordinibus religiosis. Mirum porrò est, tot ipsum annis & rerum vicissitudinibus à Ludo suo paucis supra unum mensem diebus abfuisse, & consuetas que Scholarum longiores ferias haud observasse, his etiam diebus cum Pupillis exterisque auditoribus in studio transactis. Matrimonio junctus honestissimæ & nobili fœminæ, susceptis ex ea filijs duobus sacris initiatis, altero in Ord. Præd. Sacerdotio item prædico gaudet, quartoque Beneficium Ecclesiasticum præstolante: filias scilicet instituit, ut earû una novennis Panegyrim, decennis Prolusionem coram multis dixerit Romano sermone, è quo in Hispanum vertere scripta, & de Grammaticæ tricus interrogata respondere appositè sciebat. Ad hæc, Noster litteras graphicè hodieque annos natus 64 pingit, ceteraque malè habens, oculorum acie valet quam

is qui maximè, spartamque adornat. Scripsit idiomate hispano

Sermones panegyricos & morales ferè 400.

Conciones 10. adstrictâ numeris latinis & hispanis oratione convertit.

Pœmata multa scripsit utraq; linguâ, Labyrinthos & id genus alia construxit.

Authographa penes Authorem sunt, cujus extant editi

Paramophrones in Colofo Eloquenti pag. 137.

293 D. ANTONIUS LASCARI, Natione Mexicanus, cunabulis Goaxacensis, Parochus Oppidi Tautepéc ejusdem Diœcesis, edidit à se habitam

Orationem Funebrem in Parentatione Philippo IV Catholico Hispaniarum Regi apud Antequerenses indictâ. Mexici, ex Typographia Viduæ Bernardi Calderon 1667. in quarto.

294 FR. ANTONIUS LINAZ A JESU MARIA, Natione Hispanus, in Balceri Insula Majorica, apud Villam deArta nobilibus, nec pauperibus ortus parentibus, ab ipsa pueritia christianis & politicis disciplinis instructus, ut latinas excoleret litteras PP. Franciscanis cas in Patria docentibus traditus est. Eorundem Scraphica Instituta sectari cupiens, in Cænobio S. Mariæ Angelorum à Jesu Provinciæ Majoricensis solennibus se votis adstrinxit. Philosophiam à suis hausit atque Theologiam, sacrisque initiatus Prædicator est institutus, non minorem

inter hæc operam virtutibus ponens quam litteris. Procuratori Michoacanensis SS. AA. Petri & Pauli Provinciæ supplementum pro illa paranti adjunctus, ut ad Americam nostram accessit PP. que adivit Michoacanenses, ab ipsis probatus, Lector Philosophiæ pro Conventu Queretarensi destinatur, ubi eam non Sodalibus tantùm explicavit, sed exteris multis, quòd non dum ea in Urbe aperta fuissent Jesuitarum Gymnasia, quæ dein pro utraq; Sophiâ docendâ patuerunt eximio incolarum emolumento. Absoluto multâ cum laude Cursu, in Collegium de Zelaya ejusdem Provinciæ traducitur alium continuaturus, cujus Moderator spiritu abreptus Apostolico in Novam perrexerat Mexicum. Hinc Theologiæ profectendæ apud Vallisoletum primariam Regni Michoacanensis Urbem Præceptor constitutus, primo etiam suggestui præfuit, atque Emeriti lauream, quindecim evolutis annis legendo, tandem obtinuit.

295 Interea verò ab instituto non nihil desciverat, tepesfactusq; spiritu vanitati nimis indulserat. Quòd enim ad fides canere, honesto quidem studio, juvenis didicisset, atque in dies musices peritior factus esset, voceque suavi ad modulandum potiretur, huic multo quam par erat oblectatione deditus, non intra cellam tantùm, sed etiam extra, malè

quidem audierat quod bene caneret: nam & si non propterea Veneri unquam litaverit, vanitati tamen & luxu in vestitu & victu cubiculiq; ornatu facili prolapione plus iusto dederat. Deus tamen, qui ad magna ipsum pro sui gloria & salute animarum destinaverat, ab his terribili revocavit spectro: Nam nocte ad quietem comparato larva quædam morti quam simillima cinerea induta veste conspiciendam se dedit, quæ tamen præsto evanuerit ab oculis, firma hæsit animo, qui admodum conterritus, quid sibi illa velit haud obscure dignovit, atque Deo excitanti momentique ut à socordia & mundi somno exurgeret, obtemperandum illico secum constituit. Sub mane Cœnobij Rectorem accessit, cui se omniaque hæc nus quæsita submittit, multis exortans, ea ut unice sibi permitteret, quæ expoliatarum omnibus decent. S. Francisci alumnus. Ex inde totius vitæ maculas sacra confessione eluit, vitæque tenorem aggressus est qui hominem egregie Sanctum & Apostolicum præsignificaret Parentem, eximij Seraphici Ordinis Procerebus merito comparandum.

296 Lacthyimis totos annos quatuordecim ubertim efussis prioris jacturam temporis flevit: jejunijs, vigilijs, cilicijs, flagellis, idque genus alijs asperitatibus jugiter, quo ad vixit, in se pia crudelitate deservij: orationi & cœ-

lestium contemplationi rerum incubuit: prædicationi pro extirpandis vitijis, etiamnum Lectoris detentus onere, multo cum animarum lucro invigilavit, tantaque virtutum specimina dedit, ut exemplari ijs esset, quibus forsân pristina levitate fuerat scandalo, jamque inde portenderet quanta olim per se sectatoresque suos bona esset populis traditurus.

297 Destinatus à Provincia Custos pro Comitij Ordinis generalibus, suffragia daturus in eis, Hispaniam anticipatò, Superioribus annuentibus, petijt, ut quod moliebatur in Dei gloriam opus insignè, maturare & disponere posset. Eò deductus, & facultatibus pro re obtentis amplissimis, Apostolicis per integrum annum concionibus Baleares perlustravit Insulas multis relictis fructibus, è quibus redux, Barchinonæ & alibi Catalanniæ idem munus obivit, cui etiam institit apud Mantuanam Carpentanorum peregrinatio & sermonibus habitis, auditis confessionibus, pijs alijsque exercitijs, segete in Dei horreum relatâ. Hæc inter, multa peregrit alia, Comitij Familiæ, quæ Toleti fuerant indida, suffragator interfuit, & quod primas ferebat in animo negotium faulte expedivit, facultatibus pro instituendo in America de Propagandâ Fide Collegio obtentis amplissimis, proque ad id conquiritis 24 Sodalibus. Hos ut del-

geret multas Ordinis Iustravit Provincias, atque ultro sibi oblatos in arte virtute homines secum tandem in Americam duxit. E Portu Vera-Crucis pedes Mexicum petijt frequentissimâ in itinere prædicatione, confessionum auditione, & mirabilis exemplo vitæ populis utilissimus perque gratus. Collegium apud Queretarensis & Cœnobio, quod Provincia SS. AA. Petri & Pauli Michoacanensi suberat, à *Lapideâ Cruce* multis clarâ prodigijs insignè, Constitutionibus ab Apostolica Sede approbatis, sub titulo de Propagandâ Fide faulte instituit atque feliciter, uti ex eo fecundissimo Seminario viri prodirent Apostolico nutriti adultique spiritu, cum pro infidelibus ad Ecclesiam traducendis, tum etiam pro Christianis revocandis à vitijis, quæ furtim irrepunt, & virtutibus instituendis, Apostolicis excursionibus, quas Missiones dicimus.

298 Rebus Instituti prudentia exemploque viri dispositis, qui & Dei in Choro Ecclesiæque cultum, & Proximorum salutem assidue curabat, omnia ut solidius componeret, & alia institueret Collegia, quæ eodem regerentur spiritu, extrahendisque in colonias Socijs Seminaria essent, iterum in Hispaniam se contulit, inde Romam advit, ubi è voto succedente negotio, Hispaniæ restitutus, sex, prout optaverat, in varijs Provincijs Collegia consti-

tuit, factus sub inde Institutor & Parens septem Collegiorum, quibus postquam ipse ad superos evolaverat, alia accessere multum insignia, uti Goatemalense, Zacatecanorum, & Mexicum in India nostra, ut interim taceamus forsitan Europæ addita. Quæ porro in Dei honorem, & salutem animarum iade emanaverint, multis vix dici Libris possunt, iustoque volumine nuper edito a P. E. Ilidoro de Espinosa cæpta sunt bono in lumine collocari, quorum post Deum Author fuit Noster.

299 Sanè, ut ardentissimo Dei flagrabat amore, & eximiâ ignescebat adyersus Proximos charitate, hoc homines igne corripere satagebat. Frequentissime Provincias circumibat sacris ut concionibus sceleratos argueret, frugique auditores in officio contineret, deduceretque in celestia quam plurimos. Hinc apud Mexicanos & Michoacanenses dixit cum Sodalibus Apostolico more pluries, & multas Hispaniarum Urbes, Villas, Oppida prædicando Iustravit tanto conatu, ut in una regis Curia centum viginti continuis diebus sermones ferventissime habuerit. Multoties inter concionandum admirabiles extales patiebatur, stupentibus qui aderant, indeque proficientibus, ipso dein propria demissioni impensius addicto. Erat enim despicientiâ sui insignis, æquaque patientiâ, mortificatione,